

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος XCIV, Δευτέρα 22 Μαρτίου 2010

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλασάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα-Νικολέττα

Καρακατσάνη Φαίη

Κόκκαλη Χριστίνα

Κούκη Αναστασία

Κούρου Ιφιγένεια

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ✓ *Σύνοδος του Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή: προσπάθειες επανεκκίνησης του διαλόγου μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ.*
- ✓ *Ο Lukashenko στο Καράκας, ο Putin στο Μινσκ: Η Λευκορωσία σε αναζήτηση «εναλλακτικών» ενεργειακών ροών και διπλωματικών ερεισμάτων.*
- ✓ *Τοπικές εκλογές στη Ρωσία: Συντριπτική υπεροχή του κυβερνώντος κόμματος*
- ✓ *Ματιές στην Επικαιρότητα*

Σύνοδος του Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή: προσπάθειες επανεκκίνησης του διαλόγου μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ.

Το Κουαρτέτο για τη Μέση Ανατολή, που απαρτίζεται από τις ΗΠΑ, τη Ρωσία, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών συνήλθε στη Μόσχα την Παρασκευή 19 Μαρτίου, ώστε να πραγματοποιηθούν συζητήσεις για την επανάληψη του διαλόγου μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ. Πριν την συνεδρίαση του Κουαρτέτου, το Ισραήλ ανακοίνωσε την απόφασή του να οικοδομήσει 1600 νέες κατοικίες στην προσαρτημένη από το 1967 ανατολική Ιερουσαλήμ, ενώ είχε προηγηθεί και επίθεση με ρουκέτες από τη Λωρίδα της Γάζας εναντίον του νότιου ισραηλινού εδάφους. Ενώ, λοιπόν, αρχικά η Σύνοδος του Κουαρτέτου είχε σκοπό να προσφέρει την πολιτική στήριξη της Δύσης στις έμμεσες διαπραγματεύσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές, αυτό κατέστη αδύνατο, δεδομένου ότι αυτές ματαιώθηκαν καθώς οι Παλαιστίνιοι διαμήνυσαν ότι δεν προτίθενται να συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις με το εβραϊκό κράτος μετά την ανακοίνωση εποικισμού της Ανατολικής Ιερουσαλήμ.

Μετά την λήξη των εργασιών του, το Κουαρτέτο δια στόματος του Ban ki-moon καταδίκασε τα σχέδια του Τελ Αβίβ για επέκταση του εβραϊκού εποικισμού στην κατεχόμενη ανατολική Ιερουσαλήμ, ζήτησε το πάγωμα της διαδικασίας, η οποία υπονομεύει τις προσπάθειες ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή και εξέφρασε τη βαθιά του ανησυχία για την επιδείνωση της κατάστασης στη Γάζα, κυρίως όσον αφορά τον σεβασμό και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σημειώνεται ότι το Κουαρτέτο επιδιώκει οι διαπραγματεύσεις να οδηγήσουν σε μια διευθέτηση της κατάστασης εντός είκοσι τεσσάρων μηνών, με την οποία να τίθεται τέλος στην κατοχή του 1967, και η οποία θα καταλήξει στην ίδρυση ανεξάρτητου, δημοκρατικού και βιώσιμου οικονομικά παλαιστινιακού κράτους.

Μετά τη Σύνοδο του Κουαρτέτου η Hilary Clinton δήλωσε ότι οι διμερείς σχέσεις των ΗΠΑ με το Ισραήλ είναι «σταθερές και διαρκείς», ενώ ο Βρετανός πρωθυπουργός, Gordon Brown, εξέφρασε την ανησυχία του αναφορικά με την εποικιστική δραστηριότητα του Ισραήλ και υπογράμμισε ότι «το Κουαρτέτο επιθυμεί να συνεχιστούν οι συνομιλίες και να καταλήξουν σε μια ειρηνευτική συμφωνία που

θα οδηγήσει σε ένα Ισραήλ ασφαλές στο εσωτερικό και ένα παλαιστινιακό κράτος οικονομικά βιώσιμο».

Από την πλευρά της η παλαιστινιακή αρχή φάνηκε ικανοποιημένη από τη διακήρυξη του Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή και εξέφρασε την ελπίδα ότι τα αιτήματα του Κουαρτέτου θα υλοποιηθούν. Ο παλαιστίνιος διαπραγματευτής, Saeb Erekat, δήλωσε χαρακτηριστικά: «εκφράζουμε την ικανοποίησή μας και ζητάμε από το Κουαρτέτο να μετατρέψει τη διακήρυξη αυτή σε ένα μηχανισμό που θα υποχρεώνει το Ισραήλ να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις του, κυρίως παγώνοντας κάθε εποικιστική δραστηριότητα στη Δυτική Όχθη και την ανατολική Ιερουσαλήμ». Ο Παλαιστίνιος πρόεδρος χαιρέτισε τη διακήρυξη του Κουαρτέτου και σε ανακοίνωσή του δήλωσε ότι «η διακήρυξη είναι πολύ σημαντική, αλλά αυτό που είναι πιο σημαντικό είναι να συμμορφωθεί το Ισραήλ με αυτή, ώστε να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε τη διαδικασία ειρήνευσης».

Από μέρους του το Ισραήλ εξέφρασε την αντίθεσή του στα αιτήματα του Κουαρτέτου. Συγκεκριμένα, ο επικεφαλής της Ισραηλινής διπλωματίας, Avigdor Lieberman, δήλωσε ότι τα συγκεκριμένα αιτήματα «απομακρύνουν τις προοπτικές για ειρήνευση» με τους Παλαιστίνιους, και υπογράμμισε ότι δεν είναι δυνατόν να επιβάλλεται στη χώρα του τεχνητά μια διευθέτηση. Επίσης, ο πρωθυπουργός του Ισραήλ ξεκαθάρισε ότι το Τελ Αβίβ δε θα σταματήσει τους εποικισμούς στην επίμαχη περιοχή της Ιερουσαλήμ και δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «η πολιτική του Ισραήλ για την Ιερουσαλήμ είναι η ίδια που ακολουθείται για 42 χρόνια και δεν πρόκειται να αλλάξει». Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι η έξαρση βίας που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στην περιοχή. Στο νότιο τμήμα της Δυτικής Όχθης ξέσπασαν συγκρούσεις μεταξύ νεαρών Παλαιστίνιων και Ισραηλινών στρατιωτών την ώρα που τελείωνε η προσευχή της Παρασκευής, ενώ αργότερα την ίδια ημέρα ένα ισραηλινό αεροσκάφος βομβάρδισε έξι στόχους στη Λωρίδα της Γάζας.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Το Κουαρτέτο αποφάσισε να θέσει επί τάπητος ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που απασχολούν τη Διεθνή Κοινότητα, δεδομένης της αδυναμίας των δύο πλευρών να

διευθετήσουν τη μεταξύ τους διαφορά καταβάλλοντας δικές τους αποκλειστικά προσπάθειες. Τόσο το Ισραήλ όσο και η Παλαιστινιακή αρχή εστιάζουν στις προσωπικές τους αξιώσεις και παραμένουν προσηλωμένες σε αυτές, ενώ τα αιματηρά επεισόδια τα οποία ξεσπούν κατά καιρούς επισκιάζουν ακόμα περισσότερο τις προσπάθειες ειρήνευσης.

Το Κουαρτέτο για τη Μέση Ανατολή κατέληξε σε συγκεκριμένες αξιώσεις και έθεσε ένα χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου θα πρέπει αυτές να υλοποιηθούν, ασκώντας έντονες πιέσεις στο Ισραήλ. Είναι δύσκολο να εκτιμήσει κανείς το κατά πόσον τα ζητήματα που αφορούν οι αποφάσεις αυτές θα γίνουν πράξη στο μέλλον, ωστόσο είναι σαφές ότι τα χρονικά περιθώρια που τέθηκαν (24 μήνες) είναι εξαιρετικά περιορισμένα και μάλλον φαίνεται αδύνατον να γίνουν ουσιαστικές διευθετήσεις εντός του διαστήματος αυτού, τη στιγμή μάλιστα που δεν παρουσιάζεται κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για την πραγμάτωσή τους.

Η πιο ασφαλής οδός, αλλά ταυτόχρονα και η πιο δύσκολη, θα ήταν ο συμβιβασμός των εμπλεκόμενων μερών σε μια κοινά αποδεκτή λύση, κάτι το οποίο προϋποθέτει αμοιβαίες υποχωρήσεις, για τις οποίες όμως δεν παρουσιάζονται αξιόπιστα δείγματα. Το Ισραήλ το οποίο καλείται να κάνει μεγάλα βήματα προς την κατεύθυνση αυτή δεν φαίνεται διατεθειμένο να το πράξει, εμμένοντας αμετακίνητο στη θέση του όσον αφορά τους εποικισμούς και την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους, επικαλούμενο λόγους ασφάλειας.

Σε κάθε περίπτωση, έχει αποδειχθεί ότι η μέθοδος της επιβολής παρουσιάζεται λιγότερο αποτελεσματική σε σχέση με αυτή της πειθούς, ενώ ενδέχεται να φέρει τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Η επιβολή μιας τεχνητής διευθέτησης από το Κουαρτέτο δεν θα αποτελούσε αξιόπιστο και ασφαλές μονοπάτι, δεδομένου όταν πρόκειται για την πιο ασταθή περιοχή του πλανήτη, καθιστώντας έτσι την επιλογή των διαπραγματεύσεων πιο ελκυστική για την εξεύρεση οριστικής, ειρηνικής και ασφαλούς λύσης.

Ο Lukashenko στο Καράκας, ο Putin στο Μινσκ: Η Λευκορωσία σε αναζήτηση «εναλλακτικών» ενεργειακών ροών και διπλωματικών ερεισμάτων.

Στα πλαίσια των προσπαθειών του να διευρύνει τα περιορισμένα διεθνή ερείσματα της Λευκορωσίας και να αναζητήσει εναλλακτικές οδούς ενεργειακού εφοδιασμού, ο πρόεδρος της χώρας, Alexander Lukashenko, βρέθηκε την περασμένη εβδομάδα στο Καράκας με σκοπό να πραγματοποιήσει επίσημη επίσκεψη και να συζητήσει με τον ομόλογό του της Βενεζουέλας, Hugo Chavez, μια σειρά από ζητήματα που αφορούν τη διμερή συνεργασία, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει προσλάβει «στρατηγικό» χαρακτήρα. Ωστόσο, πέρα από την αυτοτελή σημασία και δυναμική που διαθέτει, η επίσκεψη αυτή έμελλε να προσθέσει ακόμη ένα επεισόδιο στο «σίριαλ» της επιδείνωσης των σχέσεων Ρωσίας – Λευκορωσίας, καθώς στις 16 Μαρτίου, την ημέρα, δηλαδή, που ο πρόεδρος Lukashenko βρισκόταν ήδη στο Καράκας, στο Μινσκ προσγειωνόταν το αεροσκάφος του Ρώσου πρωθυπουργού, Vladimir Putin. Εξαιτίας αυτής της «περίεργης» σύμπτωσης, ο τελευταίος περιορίστηκε να συζητήσει πολύ σημαντικά θέματα αποκλειστικά με τον ομόλογό του, ο οποίος δεν είναι, ασφαλώς, το «μεγάλο αφεντικό» στη χώρα, γεγονός που σχολιάστηκε ποικιλοτρόπως στα διπλωματικά παρασκήνια.

Η σημασία, ωστόσο, της επίσκεψης Lukashenko στη Βενεζουέλα είναι αξιοσημείωτη, και όχι μόνο για το γεγονός πως συνέπεσε με την επίσκεψη Putin στο Μινσκ. Πράγματι, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα οι σχέσεις των δύο χωρών έχουν φτάσει στο επίπεδο της «στρατηγικής συνεργασίας» και η εν λόγω επίσκεψη του Λευκορώσου προέδρου στη χώρα αυτή της Νοτίου Αμερικής είναι η δεύτερη μέσα σε λίγα χρόνια. Στις 15 Μαρτίου ο πρόεδρος Lukashenko κατέφθασε στο Καράκας και είχε εκτενείς συνομιλίες με τον Βενεζουελανό ομόλογό του στο προεδρικό μέγαρο «Μιραφλόρες», οι οποίες κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών της διμερούς συνεργασίας, ενώ στις 16 Μαρτίου μίλησε ενώπιον της Εθνοσυνέλευσης της χώρας.

Στο επίκεντρο των συνομιλιών για τη διμερή συνεργασία βρέθηκαν οι τομείς της αμυντικής τεχνολογίας, του εμπορίου, των κατασκευών και της ενέργειας. Αναφερόμενος, καταρχήν, στο πεδίο της άμυνας, ο Λευκορώσος πρόεδρος τόνισε πως η χώρα του προτίθεται να βοηθήσει τη Βενεζουέλα να βελτιώσει την εθνική της άμυνα, αναπτύσσοντας την αμυντική της τεχνολογία και το Μινσκ είναι έτοιμο «να

μοιραστεί την εμπειρία» του. Στον τομέα των κατασκευών, επίσης, η υλοποίηση των κοινών προγραμμάτων των δύο χωρών φαίνεται πως συνεχίζεται με ταχείς ρυθμούς. Εν προκειμένω, η Λευκορωσία προχωρά ήδη στην κατασκευή συγκροτημάτων κατοικιών στην πόλη Maracay, ενώ σύμφωνα με τις δηλώσεις των δύο ηγετών, οι οποίοι επισκέφθηκαν τα εργοτάξια στο Maracay στις 17 Μαρτίου, αντίστοιχα προγράμματα θα λάβουν χώρα στα προάστια της βενεζουελανής πρωτεύουσας, καθώς και στην πόλη Barinas. Για την προώθηση, μάλιστα, όλων των διμερών εμπορικών σχεδίων ο πρόεδρος Lukashenko προανήγγειλε τη λειτουργία λευκορωσικού εμπορικού οίκου στο Καρακάς. Τέλος, ο Λευκορώσος ηγέτης δήλωσε πως πρότεινε στην βενεζουελανή κυβέρνηση την ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών στον τομέα της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και του trafficking.

Βέβαια, η ανακοίνωση που προκάλεσε τη μεγαλύτερη αίσθηση ήταν αναμφίβολα εκείνη που αφορούσε την προοπτική ενεργειακής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Συγκεκριμένα, ο Βενεζουελανός πρόεδρος έκανε λόγο για εξαγωγή πετρελαίου crude στην Λευκορωσία σε ποσότητες που θα φτάνουν τα 80.000 βαρέλια σε ημερήσια βάση, ενώ και ο Λευκορώσος ομόλογός του ανέφερε πως οι δύο πλευρές κατέληξαν σε συμφωνία αναφορικά με τους όρους πώλησης του βενεζουελανού πετρελαίου στη λευκορωσική αγορά, προσθέτοντας, μάλιστα, πως αυτό θα διυλίζεται στη χώρα και εν συνεχεία θα μπορεί να μεταπωλείται και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Τέλος, ο πρόεδρος Lukashenko υπογράμμισε την πρόθεση των δύο χωρών να επεκτείνουν την κοινή τους επένδυση, ύψους 8 δισ. δολαρίων, για την ανάπτυξη της εκμετάλλευσης νέων κοιτασμάτων στην πετρελαιοφόρα λεκάνη του ποταμού Ορινόκο.

Ωστόσο, την ίδια στιγμή που το θερμό κλίμα του Καρακάς συνόδευε με τρόπο απολύτως ταιριαστό τις επαφές Chavez – Lukashenko, οι χαμηλές θερμοκρασίες της Λευκορωσίας αντανakλούσαν την ψυχρότητα που επικρατεί στις σχέσεις της χώρας με τον μεγάλο ανατολικό της γείτονα. Πράγματι, ο Ρώσος πρωθυπουργός V. Putin κατέφθασε στη λευκορωσική πόλη Brest στις 16 Μαρτίου για να παρευρεθεί στη συνεδρίαση του κοινού υπουργικού συμβουλίου της Ένωσης Ρωσίας – Λευκορωσίας και να συναντηθεί με την ηγεσία της χώρας, σε μια φάση μάλιστα που οι σχέσεις των δύο χωρών δοκιμάζονται από τις αποκλίνουσες οπτικές στο ζήτημα του καθορισμού των τιμών στο διμερές εμπόριο πετρελαίου, αλλά και από τη συνεχιζόμενη άρνηση

του Μινσκ να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία των αποσχισθεισών από τη Γεωργία επαρχιών της Αμπχαζίας και της Ν. Οσσετίας. Επομένως, δεν είναι περίεργο το γεγονός ότι η ξαφνική αναχώρηση του Λευκορώσου προέδρου για τη Νότια Αμερική, που είχε σαν αποτέλεσμα ο Ρώσος πρωθυπουργός να συναντηθεί μόνο με τον ομόλογό του, Sergei Sidorsky, προκάλεσε ποικίλα σχόλια.

Βέβαια, η ρωσική πλευρά έκανε, εν προκειμένω, λόγο για μη προγραμματισμένη συνάντηση του πρωθυπουργού Putin με τον Λευκορώσο πρόεδρο, ενώ και οι Λευκορώσοι αξιωματούχοι χαρακτήρισαν τις εκτιμήσεις για προσπάθεια του Lukashenko να αποφύγει τον Putin ως εντελώς «ανεδαφικές». Απαντώντας, ωστόσο, σε ερώτηση δημοσιογράφων, αναφορικά με την προσπάθεια του Μινσκ να διατηρεί καλές σχέσεις με τη Δύση, ο Ρώσος πρωθυπουργός απάντησε σαρκαστικά πως αυτό είναι κάτι που ήδη επιτυγχάνει η λευκορωσική ηγεσία, υπονοώντας πως αυτός είναι ο στόχος της συνεχιζόμενης άρνησης αναγνώρισης της ανεξαρτησίας της Αμπχαζίας και της Ν. Οσσετίας, αλλά και την γενικότερης στάσης «αποστασιοποίησης» από τις ρωσικές πολιτικές που η τελευταία επιδεικνύει.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Όπως έχουμε τονίσει και άλλες φορές για την περίπτωση των σχέσεων Ρωσίας – Λευκορωσίας, τις δύο χώρες ενώνουν πολλά κοινά, τόσο σε επίπεδο πολιτισμικών και ιστορικών καταβολών, όσο και σε επίπεδο συμφερόντων, αλλά σε καμία περίπτωση η ύπαρξη αυτών των παραγόντων δεν μπορεί να οδηγήσει σε απόλυτη ταύτιση των εκτιμήσεων και των πολιτικών, πολλώ δε μάλλον όταν διακυβεύονται ζωτικά ενεργειακά και οικονομικά συμφέροντα (στην περίπτωση της διαφοράς για τις τιμές του πετρελαίου), αλλά και όταν πρόκειται για ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις σχέσεις με τη Δύση (στην περίπτωση της αναγνώρισης της Αμπχαζίας και της Ν. Οσσετίας). Επομένως, είναι ξεκάθαρο πως οι σχέσεις ανάμεσα στη Μόσχα και το Μινσκ θα εξακολουθούν να είναι προβληματικές και περίπλοκες, ενώ η συνεχιζόμενη καθυστέρηση ανάληψης μιας πρωτοβουλίας συνολικής συνεννόησης και υπέρβασης των προβλημάτων μοιραία θα παρατείνει την εκκρεμότητα και θα δημιουργεί νέες τριβές.

Επιπλέον, θα πρέπει να τονίσουμε πως δεν πρόκειται για τη δύσκολη σχέση ανάμεσα σε δύο ισοδύναμες μονάδες της διεθνούς πολιτικής. Οι πιέσεις που είναι σε θέση να ασκεί η Μόσχα στον μικρό της γείτονα μπορούν να γίνουν εξαιρετικά έντονες, με αποτέλεσμα ο τελευταίος να αναζητά εναγωνίως ερείσματα, όπου αυτά μπορούν να βρεθούν, σε μια προσπάθεια για «διαφοροποίηση» των απαραίτητων στηριγμάτων, είτε στον τομέα της ενέργειας (πετρέλαιο από Βενεζουέλα), είτε σε εκείνον της πολιτικής και διπλωματικής

στήριξης. Επιπλέον, το γεγονός ότι σε έναν χρόνο από τώρα ο Lukashenko θα κληθεί να ζητήσει την υποστήριξη των πολιτών της χώρας στις προεδρικές εκλογές του 2011, τον οδηγεί σε επιλογές που τονίζουν την ανεξαρτησία και την πυγμή της πολιτικής του, ακόμη και έναντι της Μόσχας.

Βέβαια, η δυνατότητα του Μινσκ να παρακάμπτει τις ρωσικές πιέσεις και να αντικαθιστά τις ενεργειακές ροές από τη Ρωσία με άλλες έχει συγκεκριμένα όρια που δεν είναι εύκολο να ξεπεραστούν. Για παράδειγμα, αναφορικά με τη συμφωνία για το πετρέλαιο από τη Βενεζουέλα θα μπορούσαν να διατυπωθούν βάσιμες αμφιβολίες αναφορικά με την οικονομική σκοπιμότητα ενός τέτοιου εγχειρήματος, καθώς τα έξοδα μεταφοράς και διύλισης του βενεζουελανού πετρελαίου (που βρίσκεται πιο μακριά και είναι πιο «βαρύ» από το ρωσικό) θα είναι αυξημένα, ενώ απαιτείται και συμφωνία με άλλες χώρες για να φτάσει το πετρέλαιο μέχρι την αποκλεισμένη από τη θάλασσα Λευκορωσία. Ως εκ τούτου, τα περιθώρια του Lukashenko για «εναλλακτικές» επιλογές στην οικονομία, την ενέργεια και τη διπλωματία είναι εκ των πραγμάτων περιορισμένα και αργά ή γρήγορά θα τον οδηγήσουν σε ανανέωση των προσπαθειών συνεννόησης με τη Μόσχα, η οποία με τη σειρά της δεν έχει τα περιθώρια να παραγνωρίζει τη σημασία του Λευκορώσου συμμάχου της.

Τοπικές εκλογές στη Ρωσία: Συντριπτική υπεροχή του κυβερνώντος κόμματος

Εκλογές σε διάφορα επίπεδα της τοπικής αυτοδιοίκησης διεξήχθησαν στη Ρωσία την Κυριακή 14 Μαρτίου. Συγκεκριμένα, οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν σε οκτώ ρωσικές περιφέρειες και σε 76 από τα 83 ομοσπονδιακά υποκείμενα. Η προσέλευση των ψηφοφόρων υπήρξε αρκετά ικανοποιητική, συγκριτικά με προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις που έλαβαν χώρα στη Ρωσία, δεδομένου ότι το 43% των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων προσήλθαν στις κάλπες. Η εκλογική διαδικασία κύλησε ομαλά, χωρίς τις εντάσεις που είχαν παρατηρηθεί στις εκλογές του περασμένου Οκτωβρίου, όπου η ρωσική αντιπολίτευση είχε καταγγείλει μαζικά κρούσματα εκλογικής νοθείας.

Το κυβερνών κόμμα «Ενωμένη Ρωσία» κατέγραψε αδιαμφισβήτητη υπεροχή έναντι των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Τα τρία αντιπολιτευτικά κόμματα, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το Φιλελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα της Ρωσίας και το κόμμα «Δίκαιη Ρωσία», τα οποία κατέχουν έδρες στη ρωσική Δούμα, κατάφεραν να ξεπεράσουν το όριο του 5% (ή 7% σε ορισμένες

περιοχές) που απαιτείται και να εκλέξουν αντιπροσώπους στα νομοθετικά συμβούλια και των οκτώ περιφερειών της Ρωσίας.

Ιδιαίτερα συντριπτική ήταν η νίκη της «Ενωμένης Ρωσίας» στο αυτόνομο διαμέρισμα του ρωσικού βορρά Yamalo-Nenets, όπου συγκέντρωσε το 86% των ψήφων. Στη περιοχή Sverdlovsk το κυβερνών κόμμα του οποίου ηγείται ο Vladimir Putin έλαβε πάνω από 40%, ενώ στη δημοκρατία του Altai και στο Kurgan της Σιβηρίας το κόμμα προηγείται με ποσοστά που ξεπερνούν το 43%. Ωστόσο, ενδιαφέρον παρουσιάζει η περιοχή του Irkutsk στη Σιβηρία, όπου η «Ενωμένη Ρωσία» έχασε την πρωτοκαθεδρία λαμβάνοντας μόλις το 27% των ψήφων έναντι του 62% που συγκέντρωσε το Κομμουνιστικό Κόμμα.

Και τα τέσσερα κόμματα εξέφρασαν την ικανοποίησή τους από το αποτέλεσμα των εκλογών. Ειδικότερα, ο πρόεδρος του Ανωτάτου Συμβουλίου της «Ενωμένης Ρωσίας», Boris Gryslon, δήλωσε πως το κόμμα του κέρδισε δυο φορές περισσότερες ψήφους από τις εκλογές του 2006. Με τη σειρά του, ο ηγέτης του Κομμουνιστικού Κόμματος, Gennady Zyuganov, έκανε λόγο για στροφή του εκλογικού σώματος προς τα αριστερά, ενώ ο πρόεδρος του Φιλελεύθερου Δημοκρατικού Κόμματος, Vladimir Zhirinovskiy, χαρακτήρισε τις επιδόσεις του κόμματος του στις τοπικές εκλογές ως «έξοχος για ένα κόμμα της αντιπολίτευσης». Τέλος, εκπρόσωπος του κόμματος «Δίκαιη Ρωσία» του οποίου ηγείται ο Sergey Mironov τόνισε πως οι εκλογές αυτές προχωρούν το κόμμα «ένα βήμα μπροστά».

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Το αποτέλεσμα των τοπικών εκλογών, δηλαδή η σαρωτική νίκη του κυβερνώντος κόμματος, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αναμενόμενο. Τα αξιοπρεπή ποσοστά τα οποία συγκέντρωσαν τα τρία κόμματα της αντιπολίτευσης αποδίδονται κυρίως στην ανησυχία των Ρώσων πολιτών για την οικονομική κατάσταση που επικρατεί στην χώρα, δεδομένης της εκρηκτικής ανόδου του ποσοστού ανεργίας και της κατακόρυφης αύξησης των τιμών. Ωστόσο, το γεγονός πως οι εκλογές αυτές εξελίχθηκαν ομαλά και δεν υπήρχαν αλληλοκατηγορίες για νοθεία, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, αποτελεί

σαφές δείγμα βελτίωσης της εκλογικής διαδικασίας και αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στην πορεία των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων στη χώρα.

Ματιές στην επικαιρότητα

Πολιτική

- ❖ Την Κυριακή 21 Μαρτίου, ο πρόεδρος του Ιράκ, **Jalal Talabani**, με δήλωσή του ζήτησε να μετρηθούν ξανά οι ψήφοι σε κάποιες περιοχές της χώρας, ώστε να εξασφαλιστεί «η δικαιοσύνη και η απόλυτη διαφάνεια» της εκλογικής διαδικασίας. Το αίτημα του Talabani αποτελεί μια ακόμη φωνή από την ιρακινή πολιτική σκηνή που ζητά επανάληψη της καταμέτρησης των ψήφων, μια μέρα μετά το σχετικό αίτημα του Ιρακινού πρωθυπουργού Nuri al-Maliki. Παρ' όλα αυτά, η ανεξάρτητη εκλογική επιτροπή του Ιράκ φαίνεται αποφασισμένη να εκδώσει τα τελικά αποτελέσματα των εκλογών στις 26 Μαρτίου.

- ❖ Σε συνάντησή τους στις 17 Μαρτίου στη Μόσχα, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ουκρανίας, **Konstantin Grishchenko**, και ο εκπρόσωπος της ρωσικής Βουλής, **Sergei Mironov**, δήλωσαν πως οι σχέσεις των χωρών τους έχουν περάσει πλέον σε νέο στάδιο και πως τώρα μπορούν να λυθούν ευκολότερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Η πρόσφατη αυτή εξέλιξη, που επισφραγίστηκε με την υπογραφή ετήσιας συμφωνίας συνεργασίας για το 2010, αποτελεί αντίθεση στις σχέσεις των δύο χωρών, οι οποίες μέχρι πρόσφατα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν μάλλον ως εχθρικές.

- ❖ Σε επίσκεψή του στη Λευκορωσία στις 16 Μαρτίου, ο Ρώσος πρωθυπουργός, **Vladimir Putin**, τόνισε πως η χώρα του δεν απαίτησε ποτέ από την Λευκορωσία να αναγνωρίσει τις αποσχισθείσες Αμπχαζία και Νότια Οσσετία και ούτε συζητήθηκε τέτοιο θέμα στην εν λόγω επίσκεψη. Είπε ακόμη πως η συζήτηση τέτοιων θεμάτων ανάγεται στο υπουργικό επίπεδο. Ανέφερε, τέλος, πως εφ' όσον η Ρωσία πάντοτε υποστήριξε τη Λευκορωσία στη διεθνή σκηνή, ακόμα και όταν εμφανίζονται οικονομικές διαφωνίες, ανέμενε την εκούσια υποστήριξη της τελευταίας, πράγμα που δεν συνέβη.

Οικονομία

- ❖ **Η ρωσική οικονομία θα αναπτυχθεί με ρυθμό ταχύτερο από τις κυβερνητικές εκτιμήσεις, σύμφωνα με τα όσα δήλωσε στις 16 Μαρτίου ο υφυπουργός οικονομικών της χώρας Andrei Klerach κατά τη διάρκεια οικονομικού συνεδρίου.** Συγκεκριμένα, εκτιμάται πως το ΑΕΠ της χώρας θα σημειώσει ανάκαμψη της τάξης του 4- 4,5%, αντίθετα με τις αρχικές προβλέψεις της ρωσικής κυβέρνησης που έκαναν λόγο για ανάπτυξη του ΑΕΠ κατά 3- 3,5%. Ο υφυπουργός οικονομικών υπογράμμισε πως η συρρίκνωση της ρωσικής οικονομίας κατά το 2009 οφείλεται στην πτώση των εξαγωγών του πετρελαίου και στην υποτίμηση του ρουβλίου, απόρροιας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

- ❖ **Πωλήσεις ουρανίου αξίας 677 εκ. ευρώ θα πραγματοποιήσει τελικά η κυβέρνηση της Αυστραλίας στη Ρωσία, παρά τις αρχικές της επιφυλάξεις.** Ειδικότερα, σε προηγούμενη γνωμοδότησή της, η κοινοβουλευτική επιτροπή της Αυστραλίας υποστήριζε πως πρέπει να παγώσει η συγκεκριμένη συμφωνία μέχρι να διασφαλιστεί πως το ουράνιο θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς. Ωστόσο, η αυστραλιανή κυβέρνηση απεφάνθη πως δεν συντρέχουν λόγοι ανησυχίας καθώς η αυστραλο- ρωσική συμφωνία για τη πυρηνική συνεργασία που είχε υπογραφεί το 2007 αποτελεί εγγύηση για το γεγονός ότι δεν θα γίνει χρήση του ουρανίου για οπλικά συστήματα. Σημειώνεται πως η Αυστραλία διαθέτει το 27% των παγκόσμιων αποθεμάτων ουρανίου.

- ❖ **Σύμφωνα με έρευνα του Ιδρύματος Προαγωγής της Οικονομίας που εδρεύει στο Βελιγράδι, η ανταγωνιστικότητα της Σερβίας ενισχύθηκε τον τελευταίο χρόνο λόγω του αδύναμου δηναρίου και του παγώματος μισθών και συντάξεων στα ίδια επίπεδα.** Η έρευνα επεσήμανε πως εάν η κατάσταση παραμείνει ίδια υπάρχουν πολλές προοπτικές ανάπτυξης. Σημειώνεται πως το 2009 το δηνάριο έχασε το 30% της αξίας του έναντι του ευρώ, ενώ το εργατικό κόστος έφτασε σε ιστορικό χαμηλό.

- ❖ **Εκτόξευση της ανεργίας σημειώθηκε στη Κροατία τον Φεβρουάριο με απολύσεις 8000 εργαζόμενων και με τον συνολικό αριθμό των ανέργων να ανέρχεται σε 317.625, βάσει στοιχείων που έδωσε στη δημοσιότητα η Εθνική**

Υπηρεσία Απασχόλησης. Μάλιστα, σύμφωνα με την συγκεκριμένη υπηρεσία, η ανοδική τάση θα συνεχιστεί και τους επόμενους μήνες, ωστόσο, όχι στα ίδια επίπεδα.

Περιβάλλον

- ❖ **Ο Ρώσος Πρόεδρος, Dmitry Medvedev, έδωσε εντολή στις 17 Μαρτίου στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση να υιοθετήσει όλα τα απαραίτητα μέτρα και μηχανισμούς για την εφαρμογή και υλοποίηση του κλιματικού δόγματος που η χώρα υιοθέτησε τον προηγούμενο Δεκέμβριο.** Συγκεκριμένα, στόχος του Medvedev είναι μέχρι την 1^η Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους να έχουν υιοθετηθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή του κλιματικού δόγματος, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων κανονισμών και νόμων. Επίσης, επέμεινε η κυβέρνηση να ενσωματώσει μια σειρά περιβαλλοντικών προγραμμάτων με σκοπό να αναστραφούν οι αρνητικές επιδράσεις της κλιματικής αλλαγής στην χώρα, και να επανασχεδιαστούν και να ανακατασκευαστούν όσες εγκαταστάσεις επιδρούν καταλυτικά στην χειροτέρευση της κλιματικής ισορροπίας στην χώρα.

- ❖ **Οι Πρόεδροι του Τατζικιστάν και του Τουρκμενιστάν συζήτησαν στις 18 Μαρτίου στην Dushanbe σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την κατάσταση στο Αφγανιστάν, μεταξύ των οποίων ήταν και η αναγκαιότητα προστασίας των υδάτινων πόρων της χώρας.** Πέρα από τα κοινά θέματα τρομοκρατίας, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών, μετανάστευσης και φυσικού αερίου που απασχολούν τα δύο κράτη, συζητήθηκε εκτενώς και το ζήτημα της καλύτερης διαχείρισης των υδάτινων πόρων μεταξύ των δύο χωρών και μια πιθανή συνεργασία με το γειτονικό Αφγανιστάν, προκειμένου να διατηρηθεί απρόσκοπτη η λειτουργία των δύο υδροηλεκτρικών μονάδων που σχεδιάζονται μεταξύ των τριών κρατών. Μάλιστα η προσφορά από την Παγκόσμια Τράπεζα να χρηματοδοτήσει την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο του Rogun του Τατζικιστάν ευνόησε ακόμη περισσότερο την υπογραφή των σχετικών συμφωνιών μεταξύ των δύο πρώην σοβιετικών δημοκρατιών.

- ❖ Έκθεση του UNEP που δημοσιεύτηκε στις 16 Μαρτίου δείχνει ότι αρκετές από τις κατασκευές που πραγματοποιούνται στο Sochi ενόψει των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 2014 δεν σέβονται τους διεθνείς περιβαλλοντικούς κανόνες. Η "Sochi 2014 Report of the UNEP 2nd Expert Mission", η οποία βασίζεται στις επί τόπου έρευνες ειδικών του UNEP κατά την διάρκεια τριήμερου ταξιδιού στο Sochi και στα κατασκευαστικά έργα που πραγματοποιούνται στην πόλη, καταδεικνύουν ότι υπάρχουν σημαντικές περιβαλλοντικές υπερβάσεις, όσον αφορά κυρίως τον συνδυασμένο διάδρομο που ενώνει τον κεντρικό αυτοκινητόδρομο και τον σιδηρόδρομο, καθώς και τις ολυμπιακές παράκτιες εγκαταστάσεις με τις εγκαταστάσεις στα κοντινά βουνά. Η έκθεση επίσης, προτείνει την διενέργεια μιας σειράς μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με την λειτουργία και το τουριστικό κύμα των μελλοντικών αγώνων, προκειμένου να προβλεφθούν και να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία των μοναδικών βιοτόπων της περιοχής.

Άμυνα και Ασφάλεια

- ❖ Ρωσία και Ουκρανία θα μπορούσαν να συμφωνήσουν τελικά στην επέκταση του χρόνου παραμονής του ρωσικού στόλου της Μαύρης Θάλασσας στο ουκρανικό λιμάνι της Σεβαστούπολης κατά τη διάρκεια της πρώτης θητείας του νέου Ουκρανού προέδρου, V. Yanukovych, σύμφωνα με δηλώσεις του αναπληρωτή προέδρου της επιτροπής για την ΚΑΚ της ρωσικής Κρατικής Δούμας, Konstantin Zatulin, στο ουκρανικό πρακτορείο UNIAN στις 21 Μαρτίου. Ο Zatulin συμπλήρωσε, μάλιστα, πως ο διακανονισμός αυτός θα μπορούσε να συνδεθεί και με μία νέα συμφωνία για το φυσικό αέριο ανάμεσα στις δύο χώρες. Αν μη τι άλλο, οι συγκεκριμένες δηλώσεις φανερώνουν τον καινούργιο «αέρα» που φυσά στις σχέσεις των δύο χωρών μετά την εκλογή Yanukovych.
- ❖ Τα ναυπηγεία Zelenodolsk στη ρωσική δημοκρατία του Ταταρστάν μόλις ολοκλήρωσαν την καθέλκυση της δεύτερης φρεγάτας για λογαριασμό του πολεμικού ναυτικού του Βιετνάμ, όπως ανακοινώθηκε στις 16 Μαρτίου από εκπρόσωπο των ναυπηγείων. Οι δύο χώρες είχαν υπογράψει το 2006 συμβόλαιο για αγορά από το τελευταίο δύο ρωσικής κατασκευής φρεγατών

τύπου Gerard 3.9, ενώ η καθέλκυση του πρώτου σκάφους είχε πραγματοποιηθεί τον περασμένο Δεκέμβρη. Μετά από δοκιμές των σκαφών στη Βαλτική, θα πραγματοποιηθεί η παράδοσή τους στις αρχές του Βιετνάμ. Η αγορά των συγκεκριμένων σκαφών έγινε στα πλαίσια των προσπαθειών εκσυγχρονισμού του πολεμικού ναυτικού της χώρας αυτής της νοτιοανατολικής Ασίας.
